

ประกาศเกี่ยวกับ แนวทางในการรักษาโรคระบาดปอดอักเสบจากเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่
(ทดลองใช้ฉบับที่ 9)

เพื่อปรับปรุงการรักษาทางการแพทย์ของโรคระบาดปอดอักเสบจากเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ โดยยกระดับมาตรฐานการวินิจฉัยและการรักษาให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน สำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ สาธารณรัฐประชาชนจีน และทบวงการแพทย์แผนจีนแห่งชาติ (National Administration of Traditional Chinese Medicine) ได้มีการปรับปรุงแก้ไขจากฉบับที่ 8 เป็นฉบับที่ 9 และดำเนินการประกาศเผยแพร่เพื่อใช้เป็นแนวทาง โดยมีสาระสำคัญที่แก้ไข ดังนี้

- 1) เพิ่มประสิทธิภาพการหาผู้ติดเชื้อและขั้นตอนการรายงาน เพิ่มการทดสอบแอนติเจน
- 2) การคัดแยกกลุ่มผู้ป่วยทางคลินิกเพื่อรับการรักษา แบ่งเป็น กลุ่มเบา กลุ่มทั่วไป และกลุ่มหนัก
- 3) เพิ่มมาตรฐานการรักษาด้วยยาต้านไวรัส : ยาต้านไวรัสที่ผ่านการขึ้นทะเบียนกับอย.จีนแล้ว 2 ชนิด คือ ยานำเข้า PF-07321332/ ritonavir (Paxlovid) และ ยาผลิตในประเทศจีน monoclonal antibodies (ambavirumab BRIL-196/ romisvirimab BRIL- 198)
- 4) ปรับปรุงเนื้อหาการรักษาด้วยการแพทย์แผนจีน รวบรวมประสบการณ์การรักษาทางคลินิก เพิ่มเนื้อหาการรักษาด้วยการฝังเข็มซึ่งเป็นการรักษาที่ไม่ใช้ยา เพิ่มลักษณะเด่นและการรักษาของผู้ป่วยกลุ่มเด็ก
- 5) ปรับปรุงเนื้อหาการจัดการเรื่องการกักตัว เกณฑ์การออกจากโรงพยาบาล รวมถึงการออกจากการกักตัว และข้อควรระวังหลังจากออกจากโรงพยาบาล

สำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ สาธารณรัฐประชาชนจีน
ทบวงการแพทย์แผนจีนแห่งชาติ
วันที่ 15 มีนาคม 2565

แนวทางในการรักษาโรคระบาดปอดอักเสบจากเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ (Covid-19) (ทดลองใช้ฉบับที่ 9)

การรักษาด้วยศาสตร์การแพทย์แผนจีน

ขอบเขตของโรคนี้ในทางการแพทย์แผนจีนจัดอยู่ในขอบเขตของโรค “อี” (疫) สาเหตุของโรคมาจากการได้รับปัจจัยภายนอกก่อโรค “อีลี” (疫戾) สถานการณ์ของโรคขึ้นอยู่กับสภาวะของโรค อากาศของพื้นที่นั้นๆ และพื้นฐานร่างกายที่แตกต่างกันไปของแต่ละบุคคล อ้างอิงรูปแบบการวิเคราะห์โรคแยกกลุ่มอาการ รวมถึงการเลือกใช้ยา ปริมาณยา โดยอยู่ในดุลยพินิจของแพทย์ ดังต่อไปนี้

1.ระยะติดตามเฝ้าระวัง

อาการแสดงทางคลินิก 1. อ่อนเพลียร่วมกับมีปัญหาาระบบทางเดินอาหาร

ตำรับยาสำเร็จรูปแนะนำ: ยาแคปซูลฮัวเซียงเจิ้งชี่ (藿香正气胶囊) หรือรูปแบบยาเม็ดลูกกลอน ยาน้ำ

อาการแสดงทางคลินิก 2. อ่อนเพลียร่วมกับมีไข้

ตำรับยาสำเร็จรูปแนะนำ : ยาแกรนูลจินฮวาซิงก่าน (金花清感颗粒) , ยาแคปซูลเหลียนฮวาซิงเวิน (连花清瘟胶囊) หรือแบบแกรนูล, ยาแคปซูลชูเฟิงเจี๋ยตุ้ (疏风解毒胶囊) หรือแบบแกรนูล

2.ระยะรักษา (ได้รับการตรวจวินิจฉัยโรคแล้ว)

2.1 ตำรับชิงเฟย์ไผ่ตุ้ทัง (清肺排毒汤) , ยาแกรนูลชิงเฟย์ไผ่ตุ้ (清肺排毒颗粒)

ขอบเขตการใช้: ประกอบกับการวินิจฉัยของแพทย์ เหมาะสำหรับกลุ่มอาการเบาหรือเริ่มต้น กลุ่มอาการทั่วไปและกลุ่มอาการหนัก สำหรับการรักษาในผู้ป่วยกลุ่มอาการวิกฤตในขณะที่ยังให้การรักษาสภาพแล้วใช้ผสมผสานได้ตามความเหมาะสม

ส่วนประกอบตำรับยา : หมาหวง (麻黄) 9 g , จื่อگانเฉ่า (炙甘草) 6 g, ซิงเหริน (杏仁) 9 g, เซิงสือเกา (生石膏) 15-30 g ต้มก่อน, กุ้ยจื่อ (桂枝) 9 g, เจ้อเซี่ยเยะ (泽泻) 9 g, จูหลิง (猪苓) 9 g, ไป่จู่ (白术) 9 g, ผู่หลิง (茯苓) 15 g, ฉายหู (柴胡) 16 g, หวงฉิน (黄芩) 6 g, เจียงปิ่นเซี่ยเยะ (姜半夏) 9 g, เซิงเจียง (生姜) 9 g, จื่อหว่าน (紫菀) 9 g, ตงฮวา (冬花) 9 g, เซอگان (射干) 9 g, ซี้ซิน (细辛) 6 g, ซานเย่า (山药) 12 g, จื่อสือ (枳实) 6 g, เฉินพี (陈皮) 6 g, ฮัวเซียง (藿香) 9 g

วิธีรับประทาน : ต้มยาสมุนไพรอื่นเพี้ยน รับประทานวันละห่อ แบ่งทานเช้า-เย็น (หลังมื้ออาหาร 40 นาที) ทานขณะอุ่น 3 ห่อ เป็น 1 คอร์สการรักษา

เงื่อนไขเพิ่มเติม ทุกครั้งที่ต้มยาเสร็จอาจเสริมด้วยการเติมน้ำข้าวครึ่งถ้วย ถ้าลิ้นแห้งสารน้ำน้อยต้มครั้งละ 1 ถ้วย (หมายเหตุ : ถ้าผู้ป่วยไม่มีไข้ให้ใช้ปริมาณเซิงสือเกาน้อยลง ถ้ามีไข้หรือไข้ขึ้นสูงให้ใช้เซิงสือเกาปริมาณมาก) ถ้าอาการดีขึ้นแต่ยังไม่หายดีให้ใช้ยาต่อคอร์สที่ 2 ถ้าผู้ป่วยมีอาการที่นอกเหนือจากที่กล่าวหรือโรคประจำตัวอื่นๆ ในคอร์สที่ 2 สามารถปรับเปลี่ยนยาตามสภาวะของโรค ถ้าคนไข้หายดีแล้วสามารถหยุดยาได้

วิธีใช้ยาแกรนูลชิงเฟย์ไผ่ตุ้ : ชงน้ำร้อน ทานครั้งละ 2 ชอง วันละ 2 ครั้ง 1 คอร์สการรักษา ประมาณ 3 - 6 วัน

2.2 กลุ่มอาการเบา หรือระยะเริ่มต้น

(1) กลุ่มอาการเย็นขึ้นอุกกันปอด

อาการทางคลินิก : มีไข้ อ่อนเพลีย ปวดเมื่อยตามร่างกาย ไอ มีเสมหะ แน่นหน้าอก เบื่ออาหาร คลื่นไส้อาเจียน ท้องเสีย ถ่ายเหนียวถ่ายไม่สุด ลิ้นซีดอ้วนขอบลิ้นมีรอยฟันหรือลิ้นสีแดงอ่อน (舌质淡胖齿

痕或淡红) ฝ้าลิ้นขาวหนาเหนียวคล้ายกากเต้าหู้หรือขาวเหนียว (苔白厚腐膩或白膩) ซีพจรลอยอ่อนหรือลื่น(脉濡或滑)

ตำรับยาแนะนำ : หานชืออู่ฟาง (寒湿疫方)

ส่วนประกอบตำรับยา : เชงหมาหวง (生麻黄) 6g, เชงสือเกา(生石膏) 15g, ชิงเหริน (杏仁) 9g, เชิงหัว (羌活) 15g, ถึงลี้จื่อ (葶苈子) 15g, ก้วนจิ่ง (贯众) 9g, ตี้หลง (地龙) 15g, สวีฉางฉิน (徐长卿) 15g, ฮั่วเซียง (藿香) 15g, เฟย์หลาน (佩兰) 9g, ชางจู่ (苍术) 15g, หยินหลิง (云苓) 45g, เชงไปจู่(生白术) 30g, เจียวซานเชียนอย่างละ(焦三仙各) 9g, โห้วฝู่ (厚朴) 15g, เจียวปิงหลาง (焦槟榔) 9g, เว่ยเฉ่ากั๋ว (煨草果) 9g, เชงเจียง (生姜) 15g

วิธีรับประทาน : วันละ 1 ห่อ ใช้น้ำต้ม 600 ml แบ่งรับประทาน 3 ครั้ง มื้อเช้า เที่ยง เย็น มื้อละ 1 ครั้ง โดยรับประทานก่อนอาหาร ตำรับยานี้ยังใช้ในกลุ่มอาการทั่วไปด้วย

(2) กลุ่มอาการร้อนชื้นอุดกั้นปอด

อาการทางคลินิก : มีไข้ต่ำหรือไม่มีไข้ กลั้วหนาว อ่อนเพลีย รู้สึกหนักศีรษะและร่างกาย ปวดเมื่อยกล้ามเนื้อ ไอแห้ง เสมหะน้อย เจ็บคอ คอแห้งไม่กระหายน้ำ หรือมีอาการจุกแน่นท้องและหน้าอกร่วม ไม่มีเหงื่อออกหรือรู้สึกอึดอัดไม่หมด หรือเบื่ออาหาร คลื่นไส้ ถ่ายเหลวหรือเป็นมูกเหนียวไม่สุด ลิ้นสีแดงอ่อน ฝ้าลิ้นขาวหนาเหนียวหรือเหลืองบาง (舌淡红、苔白厚膩或薄黄) ซีพจรลื่นเร็วหรือลอยอ่อน (脉滑数或濡)

ตำรับยาแนะนำ : ปิงหลาง (槟榔) 10g, เฉ่ากั๋ว (草果) 10g, โห้วฝู่(厚朴) 10g, จื่อหมู่ (知母) 10g, หวงฉิน (黄芩) 10g, ไฉหู (柴胡) 10g, ชือเสา (赤芍) 10g, เหยียนเซียว (连翘) 15g, ชิงเฮา (青蒿) 10g, สៃที้หลั่ง, ชางจู่ (苍术) 10g, ต้าชิงเย่ (大青叶) 10g, เชงกานเฉ่า (生甘草) 5g

วิธีรับประทาน : วันละ 1 ห่อ ใช้น้ำต้ม 400 ml แบ่งรับประทาน 2 ครั้ง มื้อเช้า เย็น มื้อละ 1 ครั้ง

ตำรับยาสำเร็จรูปแนะนำ: ยาแกรนูลจินฮวาซิงก่าน (金花清感颗粒), ยาแคปซูลเหลียนฮวาซิงเวิน (连花清瘟胶囊) หรือแบบแกรนูล

วิธีใช้ยาแกรนูลจินฮวาซิงก่าน (金花清感颗粒) : ชงน้ำร้อน ทานครั้งละ 1-2 ชอง วันละ 3 ครั้ง 1 คอร์สการรักษา ประมาณ 5-7 วัน

วิธีใช้ยาแกรนูลเหลียนฮวาซิงเวิน (连花清瘟颗粒) : ใช้ทานครั้งละ 1 ชอง วันละ 3 ครั้ง 1 คอร์สการรักษา ประมาณ 7-10 วัน

วิธีใช้ยาแคปซูลเหลียนฮวาซิงเวิน (连花清瘟胶囊) : ใช้ทานครั้งละ 4 แคปซูล วันละ 3 ครั้ง

การรักษาด้วยการฝังเข็ม จุดแนะนำ : LI4 เหอกู่ (合谷), SI3 โห้วซี (后溪), SP9 อินหลิงเฉวียน (阴陵泉), KI3 ไท่ซี (太溪), BL13 เฟย์ซี (肺俞), BL20 ผีชู (脾俞)

วิธีการ : เลือกใช้จุดแต่ละครั้ง 3 จุด ใช้วิธีการกระตุ้นเข็มแบบบำรุงและระบายเท่ากันจนรู้สึกต่อซี่ (得气) คาเข็มไว้ 30 นาที ฝังเข็มทุกวัน วันละครั้ง

2.3 กลุ่มอาการทั่วไป

(1) กลุ่มอาการพิษชื้นอุดกั้นปอด

อาการทางคลินิก : มีไข้ ไอ มีเสมหะน้อยหรือเสมหะสีเหลือง แน่นหน้าอกหายใจถี่ ท้องอืดแน่นท้องผูกถ่ายลำบาก ลิ้นอ้วนสีแดงคล้ำ (舌质暗红, 舌体胖) ฝ้าเหลืองเหนียวหรือเหลืองแห้ง (苔黄膩或黄燥) ซีพจรลื่นเร็วหรือตึงลื่น (脉滑数或弦滑)

ตำรับยาแนะนำ : ชวนเฟย์ไปตู้ฟาง (宣肺败毒方)

ส่วนประกอบตำรับยา : หม่าหวง (麻黄) 6g, เฉ่าชู่ชิงเหริน (炒苦杏仁) 15g, เชงสือเกา (生石膏) 30g, ฮื่อเหริน (薏苡仁) 30g, ฟู่เฉ่าชางจู่ (麸炒苍术) 10g, กว่างฮั่วเซียง (广霍香) 15g,

ชิงเฮา (青蒿) 12g, หูจี้่าง (虎杖) 20g, หม่าเปียนเฉ่า (马鞭草) 30g, หลูเกิน (芦根) 30g, ถิงลี่จื่อ (葶苈子) 15g, ฮว่าจวีหง (化橘红) 15g, กานเฉ่า (甘草) 10g

วิธีรับประทาน : วันละ 1 ห่อ ใช้น้ำต้ม 400 ml แบ่งรับประทาน 2 ครั้ง มื้อเช้า เย็น มื้อละ 1 ครั้ง

ยาสำเร็จรูปแนะนำ : ยาแกรนูลซวนเฟย์ป๋ายู่ (宣肺败毒颗粒)

วิธีใช้ : ชงน้ำร้อน รับประทานครั้งละ 1 ซอง วันละ 2 ครั้ง คอร์สการรักษา ประมาณ 7 -14 วัน หรือตามดุลยพินิจของแพทย์

(2) กลุ่มอาการเย็นขึ้นอุตก้นปอด

อาการทางคลินิก : มีไข้ต่ำ ตัวร้อนไม่สบายตัว หรืออาจไม่มีไข้ ไอแห้ง เสมหะน้อย เหนื่อยเพลียไม่มีแรง แน่นท้องและหน้าอก หรือคลื่นไส้ ถ่ายเหลว ลิ้นซีดหรือแดงอ่อน (舌淡或淡红) ฝ้าขาวหรือขาวเหนียว (苔白或白腻) ชีพจรลอยอ่อน (脉濡)

ตำรับยาแนะนำ : ชางจู่ (苍术) 15g, เฉินผี้ (陈皮) 10g, โฮ้วผู่ (厚朴) 10g, ฮั่วเซียง (藿香) 10g, เฉ่ากั๋ว (草果) 6g, เซิงหมาหวง (生麻黄) 6g, เซียงหัว (羌活) 10g, เซิงเจียง (生姜) 10g, ปิงหลาง (槟榔) 10g

วิธีรับประทาน : วันละ 1 ห่อ ใช้น้ำต้ม 400 ml แบ่งรับประทาน 2 ครั้ง มื้อเช้า เย็น มื้อละ 1 ครั้ง

(3) กลุ่มอาการพิษระบาดร่วมกับความแห้ง

อาการทางคลินิก : กลัวหนาว มีไข้ ปวดเมื่อยกล้ามเนื้อ น้ำมูกไหล ไอแห้ง เจ็บคอคั่นคอ ปากแห้ง คอแห้ง ท้องผูก ลิ้นซีดชุ่มชื้นน้อย (舌淡, 少津) ชีพจรลอยตึง (脉浮紧)

ตำรับยาแนะนำ : ซวนเฟย์รุ่นเจ้าเจี่ยตุ๋ฟาง (宣肺润燥解毒方)

ส่วนประกอบตำรับยา : หม่าหวง (麻黄) 6g, ซิ่งเหริน (杏仁) 10g, ไฉหู่ (柴胡) 12g, ซาเซิน (沙参) 15g, ม่าตง (麦冬) 15g, เสวียนเซิน (玄参) 15g, ไปจื่อ (白芷) 10g, เซียงหัว (羌活) 15g, เซิงหมา (升麻) 8g, ชางเย่ (桑叶) 15g, หวงฉิน (黄芩) 10g, ชางไปผี้ (桑白皮) 15g, เซิงสือเกา (生石膏) 20g

วิธีรับประทาน : วันละ 1 ห่อ ใช้น้ำต้ม 400 ml แบ่งรับประทาน 2 ครั้ง มื้อเช้า เย็น มื้อละ 1 ครั้ง

ยาสำเร็จรูปแนะนำ : ยาแกรนูลจินฮวาซิงก่าน (金花清感颗粒), ยาแคปซูลเหลียนฮวาซิงเวิน (连花清瘟胶囊) หรือแบบแกรนูล

วิธีใช้ยาแกรนูลจินฮวาซิงก่าน (金花清感颗粒) : ชงน้ำร้อน รับประทานครั้งละ 1-2 ซอง วันละ 3 ครั้ง 1 คอร์สการรักษา ประมาณ 5-7 วัน

วิธีใช้ยาแกรนูลเหลียนฮวาซิงเวิน (连花清瘟颗粒) : ใช้รับประทานครั้งละ 1 ซอง วันละ 3 ครั้ง 1 คอร์สการรักษา ประมาณ 7-10 วัน

วิธีใช้ยาแคปซูลเหลียนฮวาซิงเวิน (连花清瘟胶囊) : ใช้รับประทานครั้งละ 4 แคปซูล วันละ 3 ครั้ง

การรักษาด้วยการฝังเข็ม จุดแนะนำ : PC6 เน่ยกวาน (内关), LU6 ช่งจู้ (孔最), LI11 ชวีฉือ (曲池), CV6 ชีไห่ (气海), SP9 อินหลิงเฉวียน 阴陵泉, CV12 จงหว่าน (中脘)

วิธีการ : เลือกใช้จุดแต่ละครั้ง 3 จุด ใช้วิธีกระตุ้นเข็มแบบบำรุงและระบายเท่ากันจนรู้สึกต่อชี (得气) คาเข็มไว้ 30 นาที ฝังเข็มทุกวัน วันละครั้ง

2.4 กลุ่มอาการหนัก

(1) กลุ่มอาการพิษระบาดอุตก้นปอด

อาการทางคลินิก : มีไข้ หน้าแดง ไอ เสมหะเหลืองเหนียวเล็กน้อย หรือเสมหะปนเลือด หายใจหอบ แน่นหน้าอกหายใจถี่ อ่อนเพลีย คอแห้งขมเหนียว คลื่นไส้เบื่ออาหาร ถ่ายลำบาก ปัสสาวะขจัดปนเลือด ลิ้นแดง ฝ้าเหลืองเหนียว (舌红, 苔黄腻) ชีพจรลื่นเร็ว (脉滑数)

ตำรับยาแนะนำ : ฮว่าซือไป่ตุ่ฟาง (化湿败毒方)

ส่วนประกอบตำรับยา : เชิงหมาหวง (生麻黄) 6g, ซิ่งเหริน (杏仁) 9g, เชิงสือเกา (生石膏) 15g, กานเฉ่า (甘草) 3g, ฮั่วเซียง (藿香) 10g ใส่ต้มที่หลัง, โห้วฝู่ (厚朴) 10g, ชางจู่ (苍术) 15g, เฉ่ากั่ว (草果) 10g, ฝ่าป่านเซี่ย (法半夏) 9g, ฝู่หลิง (茯苓) 15g, เชิงต้าหวง (生大黄) 5g ใส่ต้มที่หลัง, เชิงหวงฉี (生黄芪) 10g, ติงลี่จื่อ (葶苈子) 10g, ซื่อเสา (赤芍) 10g

วิธีรับประทาน : วันละ 1-2 ห่อ ใช้น้ำต้มครั้งละ 100-200 ml แบ่งรับประทาน 2- 4 ครั้งต่อวัน ต้มรับประทานหรือให้ผ่านสายทางจุมก

ยาสำเร็จรูปแนะนำ : ยาแกรนูลฮว่าซือไป่ตุ่ (化湿败毒颗粒)

วิธีใช้ : ชงน้ำร้อน ทานครั้งละ 2 ชอง วันละ 2 ครั้ง หรือตามดุลยพินิจของแพทย์

(2) กลุ่มอาการช็องฉุกแผดเผา

อาการทางคลินิก : ไข้สูงคอแห้งกระสับกระส่าย หายใจหอบแน่นหน้าอกหายใจถี่ พูดเพ้อ หมดสติ มองเห็นภาพซ้อน หรือเกิดผื่นเป็นจ้ำ หรืออาเจียนเป็นเลือด เลือดกำเดาไหล หรือแขนขาเกร็ง ลิ้นแดงสด ฝ้าน้อยหรือไม่มีฝ่า (舌降少苔或无苔) ซีพจรจลมเล็กเร็ว หรือลอยใหญ่และเร็ว (脉沉细数, 或浮大而数)

ตำรับยาแนะนำ : เชิงสือเกา (生石膏) 30-60g ต้มก่อน, จื่อหู่ (知母) 30g, เชิงตี้ (生地) 30-60g, ส่วยหนิวเจียว (水牛角) 30g ต้มก่อน, ซื่อเสา (赤芍) 30g, เสวียนเซิน (玄参) 30g, เหริยเซี่ยว (连翘) 15g, ดานผิ (丹皮) 15g, หวงเหริย (黄连) 6g, จู่เย่ (竹叶) 12g, ติงลี่จื่อ (葶苈子) 15g, เชิงกานเฉ่า (生甘草) 6g

วิธีรับประทาน : วันละ 1 ห่อ สือเกา (石膏) ให้ต้มก่อน, ส่วยหนิวเจียว (水牛角) ต้มหลังจากยาตัวแรก ใช้น้ำต้มครั้งละ 100-200 ml แบ่งรับประทาน 2-4 ครั้งต่อวัน ต้มรับประทานหรือให้ผ่านสายทางจุมก

ยาสำเร็จรูปแนะนำ : ยาฉีตี่เหยียนผิง (喜炎平注射液 Xiyanping Injection) , ยาฉีตี่เสวปี้จิ่ง (血必净注射液 Xuebijing Injection) , ยาฉีตี่เรอตูหนิง (热毒宁注射液 Reduning Injection) , ยาฉีตี่ถานเรอชิง (痰热清注射液 Tanreqing Injection) , ยาฉีตี่สิงเหน่าจิ่ง (醒脑静注射液 Xingnaojing Injection) โดยยาที่มีสรรพคุณคล้ายคลึงกัน สามารถเลือกใช้ชนิดใดชนิดหนึ่งตามความเหมาะสม หรือสามารถอิงตามอาการและใช้ร่วมกันสองชนิด ทั้งนี้ยาจีนแบบฉีดเข้ากระแสเลือดสามารถใช้ควบคู่กับการรับประทานยาได้

การรักษาด้วยการฝังเข็ม จุดแนะนำ : GV14 ต้าจุย (大椎), BL13 เปย์ชู่ (肺俞), BL20 ผีชู่ (脾俞), KI3 ไท่ซี (太溪), LU7 เลี่ยเซวีย (列缺), LR3 ไท่ชง (太冲)

วิธีการ : เลือกใช้จุดแต่ละครั้ง 3-5 จุด โดยใช้จุดที่แขนขาและด้านหลัง(背俞穴)ร่วมกัน ใช้วิธีกระตุ้นเข็มแบบบำรุงและระบายเท่ากัน คาเข็มไว้ 30 นาที ฝังเข็มทุกวัน วันละครั้ง

2.5 กลุ่มอาการวิกฤต

กลุ่มอาการเน่ย์ปี้ไ่ว่ท้าว (ภายในถูกปิดกั้น ภายนอกการทำงานล้มเหลว)

อาการทางคลินิก : หายใจลำบาก มีอาการหายใจหอบเมื่อขยับตัวหรือต้องใช้เครื่องช่วยหายใจ ร่วมกับหมดสติ หงุดหงิดกระวนกระวาย เหงื่อออกแขนขาเย็น ลิ้นม่วงคล้ำ ฝ่าหนาเหนียวหรือแห้ง (舌质紫暗, 苔厚腻或燥) ซีพจรลอยใหญ่ไม่มีราก (脉浮大无根)

ตำรับยาแนะนำ : เหรินเซิน (人参) 15 g, เฮยซุ่นเฟี้ยน (黑顺片) 10g ต้มก่อน, ซานจู่วี (山茱萸) 15g รับประทานร่วมกับยาเม็ดชู่เหอเซียงหวาน (苏合香丸) หรือยาเม็ดอันกงหนิวหวางหวาน (安宫牛黄丸)

เมื่อผู้ป่วยต้องใช้เครื่องช่วยหายใจร่วมกับมีอาการแน่นท้อง ท้องผูกหรือถ่ายไม่คล่องให้ใช้ยา
เซ็งตำหวง (生大黄) 5-10g เมื่อผู้ป่วยเกิดภาวะหายใจไม่สัมพันธ์กับเครื่องช่วยหายใจ ในขณะที่ให้ยาระงับ
ประสาทหรือยาลดอาการกล้ามเนื้อ สามารถให้เซ็งตำหวง (生大黄) 5-10g และหมางเซียว (芒硝) 5-10g

ยาสำเร็จรูปแนะนำ: ยาฉีดเสวปี้จิ้ง (血必净注射液 Xuebijing Injection) , ยาฉีดเรอตูหนิง
(热毒宁注射液 Reduning Injection) , ยาฉีดถานเรอชิง (痰热清注射液 Tanreqing Injection) ,
ยาฉีดสิงเหิน่าจิ้ง (醒脑静注射液 Xingnaojing Injection) , ยาฉีดเสินฝู (参附注射液 Shenfu
Injection) , ยาฉีดเซิงม่าย (生脉注射液 Shengmai Injection) , ยาฉีดเซินม่าย (参麦注射液
Shenmai Injection) โดยยาที่มีสรรพคุณคล้ายคลึงกัน สามารถเลือกใช้ชนิดใดชนิดหนึ่งตามความเหมาะสม
หรือสามารถอิงตามอาการและใช้ร่วมกันสองชนิด ทั้งนี้ยาจีนแบบฉีดเข้ากระแสเลือดสามารถใช้ควบคู่กับการ
รับประทานยาได้

หมายเหตุ : คำแนะนำวิธีการใช้ยาจีนชนิดฉีดสำหรับกลุ่มผู้ป่วยอาการหนัก และกลุ่มผู้ป่วยวิกฤต

วิธีการใช้ยาจีนชนิดฉีดยึดตามใบกำกับการใช้ยา โดยเริ่มใช้จากปริมาณที่น้อยที่สุด แล้วค่อยๆ
ปรับเปลี่ยนตามหลักการวินิจฉัย ซึ่งมีข้อแนะนำดังนี้

การติดเชื้อไวรัสหรือร่วมกับมีการติดเชื้อแบคทีเรียที่ไม่รุนแรง : 0.9% Sodium Chloride Injection
250 ml ร่วมกับยาฉีดสี่เหยียนผิง (喜炎平注射液) 100 mg วันละ 2 ครั้ง , หรือ 0.9% Sodium
Chloride Injection 250 ml ร่วมกับยาฉีดเรอตูหนิง (热毒宁注射液) 20ml, หรือ 0.9% Sodium
Chloride Injection 250 ml ร่วมกับยาฉีดถานเรอชิง (痰热清注射液) 40ml วันละ 2 ครั้ง

ถ้ามีไข้สูงร่วมกับมีอาการไม่ได้สติ : 0.9% Sodium Chloride Injection 250 ml ร่วมกับยาฉีดสิง
เหิน่าจิ้ง (醒脑静注射液) 20ml วันละ 2 ครั้ง

ถ้ามีกลุ่มอาการตอบสนองต่อการอักเสบทั่วร่างกาย (SIRS) หรือ/และอวัยวะต่างๆทำงานล้มเหลว :
0.9% Sodium Chloride Injection 250 ml ร่วมกับยาฉีดเสวปี้จิ้ง (血必净注射液) 100ml วันละ 2 ครั้ง

ยาสำหรับเสริมภูมิคุ้มกันโรค : 5% glucose 250 mL ร่วมกับยาฉีดเซินม่าย (参麦注射液)
100ml หรือร่วมกับยาฉีดเซิงม่าย (生脉注射液) 20-60ml วันละ 2 ครั้ง

การรักษาด้วยการฝังเข็ม จุดแนะนำ : KI3 ไทซี (太溪), CV17 ถันจง (膻中), CV4 กวานเหยวียน
(关元), GV20 ไปหุย (百会), ST36 จูชานหลี่ (足三里), GV25 ชูเหลียว (素髎)

วิธีการ : ใช้จุดตามข้างต้น ใช้วิธีกระตุ้นเข็มแบบบำรุงและระบายเท่ากัน คาเข็มไว้ 30 นาที ฝังเข็มทุก
วัน วันละครั้ง

2.6 ระยะฟื้นฟู

(1) กลุ่มอาการชี่ของปอดและม้ามพร่อง

อาการทางคลินิก : หายใจสั้น เหนื่อยเพลียไม่มีแรง เบื่ออาหาร คลื่นไส้อาเจียน จุกแน่น ไม่มีแรง
ถ่ายอุจจาระ ถ่ายเหลวถ่ายไม่สุด ลิ้นซีดและอ้วน ฝ้าลิ้นขาวเหนียว (舌淡胖, 苔白腻)

ตำรับยาแนะนำ : ฝ่าป๋ันเซี่ย (法半夏) 9g, เฉินผิ (陈皮) 10g, ตังเซิน (党参) 15g, จื่อหวางฉี
(炙黄芪) 30g, เฉ่าไปจู้ (炒白术) 10g, ฝูหลิง (茯苓) 15g, ฮั่วเซียง (藿香) 10g, ซาเหริน (砂仁) 6g ต้มที่
หลัง, กานเฉ่า (甘草) 6g

วิธีรับประทาน : วันละ 1 ชุด ต้มน้ำ 400 ml แบ่งรับประทาน 2 มื้อ เช้าและเย็น

(2) กลุ่มอาการชี่และอินพร่อง

อาการทางคลินิก : ไม่มีแรง หายใจสั้น ปากแห้ง ระบายน้ำ ใจสั้น เหงื่อออกมาก เบื่ออาหาร มีไข้ต่ำๆหรือไม่มีไข้ ไอแห้ง เสมหะน้อย ลิ้นแห้งไม่ชุ่มชื้น (舌干少津) ซีฟจรเล็กหรืออ่อนไม่มีแรง (脉细或虚无力)

ตำรับยาแนะนำ : หนานซาเฉินและเปยซาเฉิน (南北沙参) อย่างละ 10g, ม่ายตง (麦冬) 15g, ซีหยางเฉิน (西洋参) 6g, อู๋เว่ยจื่อ (五味子) 6g, เซิงสือเกา (生石膏) 15g, ตันจู่เย่ (淡竹叶) 10g, ซางเย่ (桑叶) 10g, หลู่เกิน (芦根) 15g, ตันเฉิน (丹参) 15g, เซิงกานเฉ่า (生甘草) 6g

วิธีรับประทาน : วันละ 1 ชุด ต้มน้ำ 400 ml แบ่งรับประทาน 2 มื้อ เช้าและเย็น

การรักษาด้วยการฝังเข็ม จุดแนะนำ : ST36 จูซานหลี่ (足三里) หรือใช้การรมยา (艾灸), GV20 ไปหุ้ย (百会), KI3 ไทซี (太溪)

วิธีการ : ใช้จุดตามข้างต้น ใช้วิธีกระตุ้นเข็มแบบบำรุงและระบายเท่ากัน คาเข็มไว้ 30 นาที ฝังเข็มทุกวัน วันละครั้ง

จุดแปะรมยา (隔物灸) : GV14 ต้าจุย (大椎), BL13 เฟยชู่ (肺俞), BL20 ผีชู่ (脾俞), LU6 ช่งจี้ (孔最) แปะรมยาทุกวัน วันละครั้งนาน 40 นาที

3. การรักษาด้วยยาจีนในเด็ก

ลักษณะอาการเด่นทางการแพทย์แผนจีนและการเกิดโรคหลักของผู้ป่วยเด็กเหมือนกันกับผู้ใหญ่ การรักษาอิงตามการรักษาการแพทย์แผนจีนของผู้ใหญ่ ร่วมกับอาการทางคลินิกและลักษณะทางสรีรวิทยาของเด็ก ใช้พิจารณาการวินิจฉัยกลุ่มอาการ เลือกใช้ยาจีนสำเร็จรูปในเด็กตามการวินิจฉัยกลุ่มอาการ

เอกสารอ้างอิง

1. <http://www.nhc.gov.cn/yzygj/s7653p/202203/a354cb3151b74cfdbac6b2e909f311e6.shtml>
2. http://www.gov.cn/xinwen/2022-03/15/content_5679258.htm
3. แนวทางในการรักษาโรคระบาดปอดอักเสบจากเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ (Covid-19) (ทดลองใช้ฉบับที่ ๗) ฉบับแปลเอกสารภาษาไทยโดย : คลินิกการประกอบโรคศิลปะสาขากการแพทย์แผนจีน หัวเฉียว
4. แนวทางในการรักษาโรคระบาดปอดอักเสบจากเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ (Covid-19) (ทดลองใช้ฉบับที่ ๘ และ ๙) ฉบับภาษาจีนต้นฉบับ (新型冠状病毒肺炎诊疗方案 (试行第八版), (试行第九版))
5. กรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก กระทรวงสาธารณสุข. พ.ศ. 2551. การฝังเข็ม - รมยา เล่ม 1